Πρὸς Κολοσσαεῖς

Παύλος ἀπόστολος Ἰησοῦ χριστοῦ διὰ θελήματος θεοῦ, 1 καὶ Τιμόθεος ό ἀδελφός, τοῖς ἐν Κολασσαῖς ἀγίοις 2 καὶ πιστοῖς ἀδελφοῖς ἐν χριστῷ: χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ.

Εὐχαριστοῦμεν³ τῷ θεῷ καὶ πατρὶ τοῦ κυρίου ἡμῶν 3 Ἰησοῦ χριστοῦ, πάντοτε⁴ περὶ ὑμῶν προσευχόμενοι, 4 ἀκούσαντες τὴν πίστιν ὑμῶν ἐν χριστῷ Ἰησοῦ, καὶ τὴν ἀγάπην τὴν εἰς πάντας τοὺς ἁγίους, διὰ τὴν 5 ἐλπίδα τὴν ἀποκειμένην⁵ ὑμῖν ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἡν προηκούσατε⁴ ἐν τῷ λόγῳ τῆς ἀληθείας τοῦ εὐαγγελίου, τοῦ παρόντος εἰς ὑμᾶς, καθὼς καὶ ἐν 6 παντὶ τῷ κόσμῳ, καὶ ἔστιν καρποφορούμενον καὶ αὐξανόμενον, καθὼς καὶ ἐν ὑμῖν ἀφ' ῆς ἡμέρας

https://biblicaltext.com

¹ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ² Κολοσσαί, ὧν, ἡ, Colossae. ³ εὐχαριστέω, give thanks, thank. ⁴ πάντοτε, always, at all times. ⁵ ἀπόκειμαι, be laid up, put away. ⁴ προακούω, hear beforehand. ⁷ πάρειμι, be present, have arrived. ⁸ καρποφορέω, bear fruit. ⁹ αὐξάνω, cause to grow, increase.

Πρὸς Κολοσσαεῖς 1:7 Byzantine NT

ήκούσατε καὶ ἐπέγνωτε ^{1} τὴν χάριν τοῦ θεοῦ ἐν άληθεία: καθώς καὶ ἐμάθετε ^{2} ἀπὸ Ἐπαφρ $\tilde{a}^3$ τοῦ 7άγαπητοῦ συνδούλου ^{4} ήμῶν, ὅς ἐστιν πιστὸς ὑπὲρ ύμῶν διάκονος⁵ τοῦ χριστοῦ, ὁ καὶ δηλώσας⁴ ἡμῖν τὴν 8 ύμῶν ἀγάπην ἐν πνεύματι.

 Δ ιὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς, ἀ ϕ ' ἧς ἡμέρας ἠκούσαμεν, οὐ 9 παυόμε θ α⁷ ύπὲρ ὑμῶν προσευχόμενοι, καὶ αἰτούμενοι ίνα πληρωθήτε τὴν ἐπίγνωσιν⁸ τοῦ θελήματος αὐτοῦ πάση σοφία καὶ συνέσει⁹ πνευματικῆ, 10 περιπατήσαι ὑμᾶς ἀξίως $^{^{11}}$ τοῦ κυρίου εἰς πᾶσαν αρέσκειαν, $^{^{12}}$ ἐν παντὶ ἔργ ϕ ἀγαθ $\tilde{\phi}$ καρποφοροῦντες $^{^{13}}$ καὶ αὐξανόμενοι ^{14} εἰς τὴν ἐπίγνωσιν ^{8} τοῦ θεοῦ: ἐν 11πάση δυνάμει δυναμούμενοι ^{15} κατὰ τὸ κράτος ^{16} τῆς δόξης αὐτοῦ, εἰς πᾶσαν ὑπομονὴν ^{17} καὶ μακροθυμίαν ^{18} μετὰ γαρᾶς: εὐγαριστοῦντες ^{19} τῷ πατρὶ τῷ 12

¹ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. 2 μανθάνω, learn, ascertain. 3 Ἐπαφρᾶς, ᾶ, ὁ, Εραρhras. 4 σύνδουλος, ου, ὁ, fellow slave, fellow servant. 5 διάκονος, ου, δ, minister, deacon. 6 δηλόω, show, make clear. ⁷ παύω, cause to cease. ⁸ ἐπίγνωσις, εως, ἡ, knowledge, discernment. ^{9} σύνεσις, εως, ἡ, understanding, insight. ^{10} πνευματικός, spiritual. ^{11} άξίως, worthily, in a manner worthy of. 12 ἀρέσκεια, ας, ή, pleasing, willing service. 13 καρποφορέω, bear fruit. 14 αὐξάνω, cause to grow, increase. 15 δυναμόω, strengthen, enable. 16 κράτος, ους, τό, power, dominion. 17 ὑπομονή, ῆς, ἡ, endurance, perseverance. 18 μακροθυμία, ας, ἡ, long-suffering, patience. 19 εὐχαριστέω, give thanks, thank.

ίκανώσαντι ^{1} ήμᾶς εἰς τὴν μερίδα ^{2} τοῦ κλήρου ^{3} τῶν άγίων ἐν τῷ φωτί, δς ἐρρύσατο ^{4} ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐξουσίας 13 τοῦ σκότους, καὶ μετέστησεν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ υίοῦ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ, ἐν ὧ ἔγομεν τὴν ἀπολύτρωσιν, 14 την ἄφεσιν τών άμαρτιών: ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ θεοῦ 15 τοῦ ἀοράτου, 10 πρωτότοκος 11 πάσης κτίσεως: 2 ὅτι ἐν 16 αὐτῷ ἐκτίσθη¹³ τὰ πάντα, τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ ὁρατὰ ^{14} καὶ τὰ ἀόρατα, ^{10} εἴτε θρόνοι, εἴτε κυριότητες, 15 εἴτε ἀρχαί, εἴτε ἐξουσίαι: τὰ πάντα δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν ἔκτισται: ¹³ καὶ αὐτός ἐστιν πρὸ 17 πάντων, καὶ τὰ πάντα ἐν αὐτῷ συνέστηκεν. 17 Καὶ 18 αὐτός ἐστιν ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος, τῆς ἐκκλησίας: ὅς έστιν ἀρχή, πρωτότοκος 11 έκ τῶν νεκρῶν, ἵνα γένηται έν πᾶσιν αὐτὸς πρωτεύων: ^{18} ὅτι ἐν αὐτῶ εὐδόκησεν ^{19} 19 πãν τὸ πλήρωμα²⁰ κατοικῆσαι, καὶ δι' αὐτοῦ 20

 $^{^1}$ Ικανόω, make sufficient, qualify. ^{2} μερίς, ίδος, ή, part, portion. ^{3} κλήρος, ου, δ, lot, portion. ^{4} ρύομαι, rescue, save. ^{5} σκότος, ους, τό, darkness. ^{6} μεθίστημι, remove, turn away. ^{7} ἀπολύτρωσις, εως, ή, redemption, deliverance. ^{8} ἄφεσις, εως, ή, release, forgiveness. ^{9} είκών, όνος, ή, image, likeness. ^{10} ἀόρατος, invisible, unseen. ^{11} πρωτότοκος, first-born. ^{12} κτίσις, εως, ή, creation, creature. ^{13} κτίζω, create, form. ^{14} όρατός, visible. ^{15} κυριότης, ητος, ή, lordship, dominion. ^{16} πρό, before (gen), before. ^{17} συνίστημι, commend (transitive), stand with. ^{18} πρωτεύω, be first, have first place. ^{19} εὐδοκέω, think it good, be well pleased with. ^{20} πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ^{21} κατοικέω, inhabit, dwell.

Πρὸς Κολοσσαεῖς 1:21 Byzantine NT

ἀποκαταλλάξαι¹ τὰ πάντα εἰς αὐτόν, εἰρηνοποιήσας² διὰ τοῦ αἴματος τοῦ σταυροῦ ^{3} αὐτοῦ, δι' αὐτοῦ, εἴτε τὰ έπὶ τῆς γῆς, εἴτε τὰ ἐπὶ τοῖς οὐρανοῖς. Καὶ ὑμᾶς ποτὲ 21 οντας ἀπηλλοτριωμένους καὶ ἐγθροὺς τῆ διανοία εν τοῖς ἔργοις τοῖς πονηροῖς, νυνὶ⁸ δὲ ἀποκατήλλαξεν¹ ἐν 22 τῶ σώματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ διὰ τοῦ θανάτου, παραστῆσαι ὑμᾶς ἁγίους καὶ ἀμώμους 10 καὶ ανεγκλήτους¹¹ κατενώπιον¹² αὐτοῦ: εἴγε¹³ ἐπιμένετε¹⁴ 23τῆ πίστει τεθεμελιωμένοι ^{15} καὶ ἑδραῖοι, ^{16} καὶ μὴ μετακινούμενοι 17 ἀπὸ τῆς ἐλπίδος τοῦ εὐαγγελίου οδ ήκούσατε, τοῦ κηρυχθέντος ἐν πάση τῆ κτίσει 18 τῆ ύπὸ τὸν οὐρανόν, οὖ ἐγενόμην ἐγὼ Παῦλος διάκονος. 19

¹ ἀποκαταλλάσσω, reconcile. ² εἰρηνοποιέω, make peace, reconcile. ³ σταυρός, οῦ, ὁ, cross. ⁴ ποτέ, once, at some time. ⁵ ἀπαλλοτριόομαι, alienate, estrange. ⁶ ἐχθρός, hating, enemy (as a noun). ⁻ διάνοια, ας, ἡ, mind, understanding. 8 νυνί, now, already. ⁰ παρίστημι, be present, stand by. ¹ ⁰ ἄμωμος, without blemish, blameless. ¹ ¹ ἀνέγκλητος, above reproach, blameless. ¹ ² κατενώπιον, before, in the presence of (gen). ¹ ³ εἴγε, if indeed, seeing that. ¹ ⁴ ἐπιμένω, continue, remain. ¹ ⁵ θεμελιόω, lay a foundation, found. ¹ ⁶ ἑδραῖος, steadfast, firm. ¹ ΄ μετακινέω, shift, remove. ¹ 8 κτίσις, εως, ἡ, creation, creature. ¹ ⁰ διάκονος, ου, ὁ, minister, deacon.

 $\mathbf{N}$ ῦν χαίρω ἐν τοῖς παθήμασιν ^{1} ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ 24 ἀνταναπληρ $\tilde{\omega}^2$ τὰ ὑστερήματα τῶν θλίψεων τοῦ γριστοῦ ἐν τῆ σαρκί μου ὑπὲρ τοῦ σώματος αὐτοῦ, ὅ έστιν ή ἐκκλησία: ἧς ἐγενόμην ἐγὼ διάκονος, κατὰ 25 την οἰκονομίαν τοῦ θεοῦ την δοθεῖσάν μοι εἰς ὑμᾶς, πληρώσαι τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, τὸ μυστήριον τὸ 26 ἀποκεκρυμμένον⁸ ἀπὸ τῶν αἰώνων καὶ ἀπὸ τῶν γενεῶν: ^{9} νυνὶ ^{10} δὲ ἐφανερώθη ^{11} τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, οἱς ^{27} ήθέλησεν ὁ θεὸς γνωρίσαι ^{12} τί τὸ πλοῦτος ^{13} τῆς δόξης τοῦ μυστηρίου ^{7} τούτου ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὅς ἐστιν χριστὸς ἐν ὑμῖν, ἡ ἐλπὶς τῆς δόξης: ὃν ἡμεῖς 28 καταγγέλλομεν, 14 νουθετοῦντες 15 πάντα ἄνθρωπον, καὶ διδάσκοντες πάντα ἄνθρωπον ἐν πάσῃ σοφία, ἵνα παραστήσωμεν 16 πάντα ἄνθρωπον τέλειον 17 ἐν χριστῷ Ἰησοῦ: εἰς ὃ καὶ κοπιῶ, ^{18} ἀγωνιζόμενος ^{19} κατὰ τὴν 29

¹ πάθημα, τος, τό, suffering, passion. ² ἀνταναπληρόω, fill up in turn. ³ ὑστέρημα, τος, τό, that which is lacking, need. ⁴ θλῖψις, εως, ἡ, tribulation, persecution. ⁵ διάκονος, ου, ὁ, minister, deacon. ⁶ οἰκονομία, ας, ἡ, stewardship, administration. ⁷ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ⁸ ἀποκρύπτω, hide, conceal. ⁹ γενεά, ᾶς, ἡ, generation. ¹⁰ νυνί, now, already. ¹¹ φανερόω, reveal, manifest. ¹² γνωρίζω, make known, declare. ¹³ πλούτος, ου, ὁ, wealth, riches. ¹⁴ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ¹⁵ νουθετέω, admonish, exhort. ¹⁶ παρίστημι, be present, stand by. ¹⁷ τέλειος, complete, perfect. ¹⁸ κοπίω, toil, labor. ¹⁹ ἀγωνίζομαι, contend, struggle.

Πρὸς Κολοσσαεῖς 2:2 Byzantine NT

ἐνέργειαν¹ αὐτοῦ, τὴν ἐνεργουμένην² ἐν ἐμοὶ ἐν δυνάμει.

Θέλω γὰρ ὑμᾶς εἰδέναι ἡλίκον ^{3} ἀγῶνα ^{4} ἔγω περὶ ὑμῶν 2καὶ τῶν ἐν Λ αοδικεία, ^{5} καὶ ὅσοι οὐχ ἑωράκασιν τὸ πρόσωπόν μου ἐν σαρκί, ἵνα παρακληθῶσιν αἱ 2 καρδίαι αὐτῶν, συμβιβασθέντων έν ἀγάπη, καὶ εἰς πάντα πλοῦτον ^{7} τῆς πληροφορίας ^{8} τῆς συνέσεως, ^{9} εἰς ἐπίγνωσιν ^{10} τοῦ μυστηρίου ^{11} τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς καὶ τοῦ χριστοῦ, ἐν ὧ εἰσὶν πάντες οἱ θησαυροὶ τῆς 3 σοφίας καὶ τῆς γνώσεως ^{13} ἀπόκρυφοι. ^{14} Τοῦτο δὲ λέγω, ^{4} ΐνα μή τις ὑμᾶς παραλογίζηται 15 ἐν πιθανολογία. 16 Εἰ 5 γὰρ καὶ τῆ σαρκὶ ἄπειμι,¹⁷ ἀλλὰ τῷ πνεύματι σὺν ύμῖν εἰμί, χαίρων καὶ βλέπων ὑμῶν τὴν τάξιν, 18 καὶ τὸ στερέωμα 19 τῆς εἰς χριστὸν πίστεως ὑμῶν.

6

 $^{^1}$ ἐνέργεια, ας, ή, operative power, working. ^{2} ἐνεργέω, work, effect. ^{3} ἡλίκος, how great, how small. ^{4} ἀγών, ωνος, ό, struggle, fight. ^{5} Λαοδικεία, ας, ή, Laodicea. ^{6} συμβιβάζω, hold together, instruct. ^{7} πλοῦτος, ου, ό, wealth, riches. ^{8} πληροφορία, ας, ή, full assurance, certainty. ^{9} σύνετις, εως, ή, understanding, insight. ^{10} ἐπίγνωσις, εως, ή, knowledge, discernment. ^{11} μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ^{12} θησαυρός, οῦ, ὁ, storehouse, treasure. ^{13} γνῶσις, εως, ή, wisdom, knowledge. ^{14} ἀπόκρυφος, hidden, secret. ^{15} παραλογίζομαι, deceive, mislead. ^{16} πιθανολογία, ας, ή, persuasive speech. ^{17} ἄπειμι, go away, depart. ^{18} τάξις, εως, ή, arranging, order. ^{19} στερέωμα, τος, τό, firmament, firmness.

Ως οὖν παρελάβετε¹ τὸν χριστὸν Ἰησοῦν τὸν κύριον, ἐν 6 αὐτῷ περιπατεῖτε, ἐρριζωμένοι² καὶ ἐποικοδομούμενοι 7 ἐν αὐτῷ, καὶ βεβαιούμενοι⁴ ἐν τῇ πίστει, καθὼς ἐδιδάχθητε, περισσεύοντες⁵ ἐν αὐτῇ ἐν εὐχαριστίᾳ.6

Βλέπετε μή τις ὑμᾶς ἔσται ὁ συλαγωγῶν διὰ τῆς 8 φιλοσοφίας καὶ κενῆς ἀπάτης, απαὶ τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων, κατὰ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου, καὶ οὐ κατὰ χριστόν: ὅτι ἐν αὐτῷ κατοικεῖ πᾶν τὸ 9 πλήρωμα τῆς θεότητος σωματικῶς, καὶ ἐστε ἐν 10 αὐτῷ πεπληρωμένοι, ὅς ἐστιν ἡ κεφαλὴ πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας: ἐν ῷ καὶ περιετμήθητε περιτομῆ 11 ἀχειροποιήτῳ, εν τῆ ἀπεκδύσει τοῦ σώματος τῶν ἀμαρτιῶν τῆς σαρκός, ἐν τῆ περιτομῆ τοῦ χριστοῦ, 12 συνταφέντες αὐτῷ ἐν τῷ βαπτίσματι, εν ῷ καὶ

¹ παραλαμβάνω, receive, take. ² ῥιζόω, root, fix by the root. ³ ἐποικοδομέω, build upon, build upon a foundation. ⁴ βεβαιόω, confirm, secure. ⁵ περισσεύω, abound, be rich. ⁶ εὐχαριστία, ας, ή, thanksgiving, thankfulness. ⁷ συλαγωγέω, make captive of, carry off as spoil. ⁸ φιλοσοφία, ας, ή, philosophy, love of wisdom. ⁹ κενός, empty, vain. ¹⁰ ἀπάτη, ης, ή, deceit, deceitfulness. ¹¹ παράδοσις, εως, ή, tradition, instruction. ¹² στοιχείον, τό, elementary principles, elements. ¹³ κατοικέω, inhabit, dwell. ¹⁴ πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ¹⁵ θεότης, ητος, ή, divine nature, deity. ¹⁶ σωματικώς, in bodily form, bodily. ¹⁷ περιτέμνω, circumcize, circumcise. ¹⁸ περιτομή, ῆς, ἡ, circumcision. ¹⁹ ἀχειροποίητος, not made with hands, not made by hand. ²⁰ ἀπέκδυσις, εως, ἡ, removal, stripping off. ²¹ συνθάπτω, bury along with. ²² βάπτισμα, τος, τό, baptism, rite or ceremony of baptism.

Πρὸς Κολοσσαεῖς 2:13 Byzantine NT

συνηγέρθητε¹ διὰ τῆς πίστεως τῆς ἐνεργείας² τοῦ θεοῦ, τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ τῶν νεκρῶν. Καὶ ὑμᾶς, 13 νεκροὺς ὄντας ἐν τοῖς παραπτώμασιν³ καὶ τῆ ἀκροβυστίᾳ⁴ τῆς σαρκὸς ὑμῶν, συνεζωοποίησεν⁵ ὑμᾶς σὺν αὐτῷ, χαρισάμενος⁶ ἡμῖν πάντα τὰ παραπτώματα,³ ἐξαλείψας⁻ τὸ καθ' ἡμῶν χειρόγραφον 14 τοῖς δόγμασιν,° ὁ ἦν ὑπεναντίον¹⁰ ἡμῖν: καὶ αὐτὸ ἦρκεν ἐκ τοῦ μέσου, προσηλώσας¹¹ αὐτὸ τῷ σταυρῷ:¹² ἀπεκδυσάμενος¹³ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας, 15 ἐδειγμάτισεν¹⁴ ἐν παρρησίᾳ,¹⁵ θριαμβεύσας¹⁰ αὐτοὺς ἐν αὐτῷ.

Μὴ οὖν τις ὑμᾶς κρινέτω ἐν βρώσει¹⁷ ἢ ἐν πόσει, ¹⁸ ἢ ἐν 16
μέρει¹⁹ ἑορτῆς²⁰ ἢ νουμηνίας²¹ ἢ σαββάτων: ἄ ἐστιν 17
σκιὰ²² τῶν μελλόντων, τὸ δὲ σῶμα χριστοῦ. Μηδεὶς 18

8

¹ συνεγείρω, raise up with, raise along with. ² ἐνέργεια, ας, ἡ, operative power, working. ³ παράπτωμα, τος, τό, trespass, falling away. ⁴ ἀκροβυστία, ας, ἡ, uncircumcision, foreskin. ⁵ συζωσποιέω, make alive together with someone. ⁶ χαρίζομαι, give freely, forgive. ⁷ ἐξαλείφω, wipe out, erase. ⁸ χειρόγραφον, ου, τό, account, record of debts. ⁹ δόγμα, τος, τό, a public decree, ordinance. ¹⁰ ὑπεναντίος, opposed, contrary. ¹¹ προσηλόω, nail (fast), nail to. ¹² σταυρός, οῦ, ὁ, cross. ¹³ ἀπεκδύομαι, strip off, disarm. ¹⁴ δειγματίζω, make a show of, expose. ¹⁵ παρρησία, ας, ἡ, boldness, confidence. ¹⁶ θριαμβεύω, lead in a triumphal procession. ¹⁷ βρῶσις, εως, ἡ, eating, food. ¹⁸ πόσις, εως, ἡ, drinking, drink. ¹⁹ μέρος, ους, τό, part, portion. ²⁰ ἐορτή, ῆς, ἡ, feast, festival. ²¹ νουμηνία, ας, ἡ, new moon as a festival. ²² σκιά, ᾶς, ἡ, shadow, thick darkness.

ύμᾶς καταβραβευέτω¹ θέλων ἐν ταπεινοφροσύνη² καὶ θρησκεία³ τῶν ἀγγέλων, ἃ μὴ ἑώρακεν ἑμβατεύων,⁴ εἰκῆ⁵ φυσιούμενος⁶ ὑπὸ τοῦ νοὸς⁵ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, 19 καὶ οὐ κρατῶν⁵ τὴν κεφαλήν, ἐξ οὖ πᾶν τὸ σῶμα, διὰ τῶν ἀφῶν⁰ καὶ συνδέσμων¹⁰ ἐπιχορηγούμενον¹¹ καὶ συμβιβαζόμενον,¹² αὔξει¹³ τὴν αὔξησιν¹⁴ τοῦ θεοῦ.

Εἰ ἀπεθάνετε σὺν χριστῷ, ἀπὸ τῶν στοιχείων¹⁵ τοῦ 20 κόσμου, τί ὡς ζῶντες ἐν κόσμῳ δογματίζεσθε, ¹⁶ Μὴ 21 ἄψη, ¹⁷ μηδὲ γεύση, ¹⁸ μηδὲ θίγης¹⁹ – ἄ ἐστιν πάντα εἰς 22 φθορὰν²⁰ τῆ ἀποχρήσει²¹ – κατὰ τὰ ἐντάλματα²² καὶ διδασκαλίας²³ τῶν ἀνθρώπων; Ἡτινά ἐστιν λόγον μὲν 23 ἔχοντα σοφίας ἐν ἐθελοθρησκείᾳ²⁴ καὶ ταπεινοφροσύνη καὶ ἀφειδίᾳ ²⁵ σώματος, οὐκ ἐν τιμῆ ²⁶

¹ καταβραβεύω, rob of a prize, decide against. ² ταπεινοφροσύνη, ης, ή, lowliness of mind, humility. ³ θρησκεία, ας, ή, religion, worship. ⁴ ἐμβατεύω, enter into, enter. ⁵ εἰκῆ, without cause or reason, vainly. ⁶ φυσιόω, puff or blow up, be arrogant. ⁷ νοῦς, ό, mind, reasoning faculty. ⁸ κρατέω, grasp, lay hold of. ⁹ ἀφή, ῆς, ἡ, joint, band. ¹⁰ σύνδεσμος, ου, ό, bond, fetter. ¹¹ ἐπιχορηγέω, supply, provide. ¹² συμβιβάζω, hold together, instruct. ¹³ αὐξάνω, cause to grow, increase. ¹⁴ αὔξησις, εως, ἡ, growth, increase. ¹⁵ στοιχεῖον, τό, elementary principles, elements. ¹⁶ δογματίζω, subject to regulations, decree. ¹⁷ ἄπτομαι, touch or handle. ¹⁸ γεύομαι, taste, experience. ¹⁹ θιγγάνω, touch, handle. ²⁰ φθορά, ᾶς, ἡ, destruction, corruption. ²¹ ἀπόχρησις, εως, ἡ, consuming, using up. ²² ἔνταλμα, τος, τό, precept, commandment. ²³ διδασκαλία, ας, ἡ, teaching, doctrine. ²⁴ ἐθελοθρησκεία, ας, ἡ, arbitrary worship. ²⁵ ἀφειδία, ας, ἡ, unsparing treatment, severity. ²⁶ τιμή, ῆς, ἡ, honor, price.

Πρὸς Κολοσσαεῖς 3:2 Byzantine NT

τινὶ πρὸς πλησμονὴν τῆς σαρκός.

Εὶ οὖν συνηγέρθητε² τῷ χριστῷ, τὰ ἄνω³ ζητεῖτε, οὖ⁴ ὁ 3 χριστός ἐστιν ἐν δεξιᾳ τοῦ θεοῦ καθήμενος. Τὰ ἄνω³ 2 φρονεῖτε,⁵ μὴ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς. Ἀπεθάνετε γάρ, καὶ ἡ 3 ζωὴ ὑμῶν κέκρυπται⁴ σὺν τῷ χριστῷ ἐν τῷ θεῷ. 4 Όταν ὁ χριστὸς φανερωθῆ,⁻ ἡ ζωὴ ἡμῶν, τότε καὶ ὑμεῖς σὺν αὐτῷ φανερωθήσεσθε⁻ ἐν δόξη.

Νεκρώσατε⁸ οὖν τὰ μέλη⁹ ὑμῶν τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, 5 πορνείαν, 10 ἀκαθαρσίαν, 11 πάθος, 12 ἐπιθυμίαν 13 κακήν, καὶ τὴν πλεονεξίαν, 14 ἥτις ἐστὶν εἰδωλολατρεία, 15 δι' ὰ 6 ἔρχεται ἡ ὀργὴ 16 τοῦ θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας: ἐν οἷς καὶ ὑμεῖς περιεπατήσατέ ποτε, 18 ὅτε ἐζῆτε ἐν 7 αὐτοῖς. Νυνὶ 19 δὲ ἀπόθεσθε 20 καὶ ὑμεῖς τὰ πάντα, 8 ὀργήν, 16 θυμόν, 21 κακίαν, 22 βλασφημίαν, 23

 $^{^1}$ πλησμονή, ῆς, ἡ, indulgence, satisfaction. ^{2} συνεγείρω, raise up with, raise along with. ^{3} ἄνω, up, above. ^{4} ο Ϧ, where, when. ^{5} φρονέω, think, judge. ^{6} κρύπτω, conceal, hide. ^{7} φανερόω, reveal, manifest. ^{8} νεκρόω, put to death, render weak. ^{9} μέλος, ους, τό, member, limb. ^{10} πορνεία, ας, ἡ, fornication, idolatry. ^{11} ἀκαθαρσία, ας, ἡ, uncleanness, impurity. ^{12} πάθος, ους, τό, suffering, pain. ^{13} ἐπιθυμία, ας, ἡ, desire, passion. ^{14} πλεονεξία, ας, ἡ, covetousness, avarice. ^{15} εἰδωλολατρεία, ας, ἡ, worship or service of an image. ^{16} δργή, ῆς, ἡ, wrath, anger. ^{17} ἀπείθεια, ας, ἡ, disobedience, willful unbelief. ^{18} ποτέ, once, at some time. ^{19} νυνί, now, already. ^{20} ἀποτίθημι, put off, lay aside. ^{21} θυμός, ου, ὁ, wrath, outburst of passion. ^{22} κακία, ας, ἡ, malice, evil. ^{23} βλασφημία, ας, ἡ, blasphemy, reproach.

Byzantine NT Πρὸς Κολοσσαεῖς 3:9

αἰσχρολογίαν έκ τοῦ στόματος ὑμῶν: μὴ ψεύδεσθε 9 εἰς ἀλλήλους, ἀπεκδυσάμενοι ^{3} τὸν παλαιὸν ^{4} ἄνθρωπον σὺν ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ, καὶ ἐνδυσάμενοι ¹⁰ τὸν νέον, ^{7} τὸν ἀνακαινούμενον ^{8} εἰς ἐπίγνωσιν ^{9} κατ ^{9} εἰκόν $\alpha^{^{10}}$ τοῦ κτίσαντος $^{^{11}}$ αὐτόν: ὅπου οὐκ ἔνι $^{^{12}}$ Έλλην 11καὶ Ἰουδαῖος, περιτομή 14 καὶ ἀκροβυστία, 15 βάρβαρος, Σκύθης, ^{17} δοῦλος, ἐλεύθερος: ^{18} ἀλλὰ τὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσιν χριστός.

Ένδύσασθε οὖν, ὡς ἐκλεκτοὶ τοῦ θεοῦ, ἄγιοι καὶ 12 ηγαπημένοι, σπλάγχνα ^{20} οἰκτιρμοῦ, ^{21} χρηστότητα, ^{22} ταπεινοφροσύνην, ^{23} πραότητα, ^{24} μακροθυμίαν: ^{25} 13 ἀνεχόμενοι²⁶ ἀλλήλων, καὶ χαριζόμενοι²⁷ ἑαυτοῖς, ἐάν τις πρός τινα ἔχη μομφήν: ^{28} καθώς καὶ ὁ χριστὸς

¹ αἰσχρολογία, ας, ἡ, obscene speech, dirty talk. ² ψεύδομαι, lie. ³ ἀπεκδύομαι, strip off, disarm. ⁴ παλαιός, old, ancient. ⁵ πράξις, εως, ή, deed, function. ⁶ ἐνδύω, put on, clothe. ⁷ νέος, new, young. ⁸ ἀνακαινόω, renew, amend. ⁹ ἐπίγνωσις, εως, ή, knowledge, discernment. 10 εἰκών, όνος, ή, image, likeness. 11 κτίζω, create, form. 12 ἔνι, there is in, is present. ¹³ Έλλην, ηνος, δ, Greek, Hellene. ¹⁴ περιτομή, ής, ή, circumcision. ¹⁵ ἀκροβυστία, ας, ή, uncircumcision, foreskin. 16 βάρβαρος, barbarous, barbarian. 17 Σκύθης, ου, ὁ, Scythian. 18 ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ^{19} ἐκλεκτός, chosen, elect. ^{20} σπλάγχνα, ων, τά, bowels, compassion. ^{21} οἰκτιρμός, οῦ, ὁ, compassion, pity. ²² χρηστότης, ητος, ή, goodness, kindness. ²³ ταπεινοφροσύνη, ης, ή, lowliness of mind, humility. ²⁴ πραΰτης, mildness, gentleness. ²⁵ μακροθυμία, ας, ή, long-suffering, patience. ²⁶ ἀνέχομαι, endure, bear with. ²⁷ χαρίζομαι, give freely, forgive. ²⁸ μομφή, ῆς, ἡ, blame, (cause for) complaint.

Πρὸς Κολοσσαεῖς 3:14 Byzantine NT

έγαρίσατο ^{1} ύμῖν, οὕτως καὶ ύμεῖς: ἐπὶ πᾶσιν δὲ 14τούτοις την άγάπην, ήτις έστιν σύνδεσμος τῆς τελειότητος.³ Καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ θεοῦ βραβευέτω⁴ ἐν 15 ταῖς καρδίαις ὑμῶν, εἰς ἣν καὶ ἐκλήθητε ἐν ἑνὶ σώματι: καὶ εὐχάριστοι γίνεσθε. Ὁ λόγος τοῦ χριστοῦ 16 ἐνοικείτω ^{6} ἐν ὑμῖν πλουσίως ^{7} ἐν πάση σοφία: διδάσκοντες καὶ νουθετοῦντες έαυτούς, ψαλμοῖς, καὶ ύμνοις, ^{10} καὶ ώδα $\tilde{\text{c}}_{1}$ πνευματικα $\tilde{\text{c}}_{1}$ έν γάριτι ἄδοντες¹³ ἐν τῆ καρδία ὑμῶν τῷ κυρίω. Καὶ πᾶν ὅ τι 17 αν ποιήτε, ἐν λόγω ἢ ἐν ἔργω, πάντα ἐν ὀνόματι κυρίου Ἰησοῦ, εὐγαριστοῦντες τῶ θεῶ καὶ πατρὶ δι' αὐτοῦ.

Αἱ γυναῖκες, ὑποτάσσεσθε¹⁵ τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, ὡς 18
ἀνῆκεν¹⁶ ἐν κυρίῳ. Οἱ ἄνδρες, ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας, 19
καὶ μὴ πικραίνεσθε¹⁷ πρὸς αὐτάς. Τὰ τέκνα, 20

¹ χαρίζομαι, give freely, forgive. ² σύνδεσμος, ου, ό, bond, fetter. ³ τελειότης, ητος, ή, perfection, completeness. ⁴ βραβεύω, be judge, rule. ⁵ εὐχάριστος, thankful, grateful. ⁶ ἐνοικέω, dwell in, am settled in. ⁷ πλουσίως, richly, abundantly. ⁸ νουθετέω, admonish, exhort. ⁹ ψαλμός, οῦ, ό, song of praise, psalm. ¹⁰ ὕμνος, ου, ό, song of praise, hymn. ¹¹ ῷδή, ῆς, ἡ, song, ode. ¹² πνευματικός, spiritual. ¹³ ἄδω, sing. ¹⁴ εὐχαριστέω, give thanks, thank. ¹⁵ ὑποτάσσω, subject, put in subjection. ¹⁶ ἀνήκω, be fit, be proper. ¹⁷ πικραίνω, make bitter, embitter.

Byzantine NT Πρὸς Κολοσσαεῖς 3:21

ύπακούετε¹ τοῖς γονεῦσιν² κατὰ πάντα: τοῦτο γάρ ἐστιν εὐάρεστον³ ἐν κυρίῳ. Οἱ πατέρες, μὴ ἐρεθίζετε⁴ 21 τὰ τέκνα ὑμῶν, ἵνα μὴ ἀθυμῶσιν.⁵ Οἱ δοῦλοι, 22 ὑπακούετε¹ κατὰ πάντα τοῖς κατὰ σάρκα κυρίοις, μὴ ἐν ὀφθαλμοδουλείαις⁶ ὡς ἀνθρωπάρεσκοι,⁻ ἀλλ' ἐν ἀπλότητι⁵ καρδίας, φοβούμενοι τὸν θεόν: καὶ πᾶν ὅ τι 23 ἐὰν ποιῆτε, ἐκ ψυχῆς ἐργάζεσθε,⁰ ὡς τῷ κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις: εἰδότες ὅτι ἀπὸ κυρίου λήψεσθε τὴν 24 ἀνταπόδοσιν¹ο τῆς κληρονομίας:¹¹ τῷ γὰρ κυρίῳ χριστῷ δουλεύετε.¹² Ὁ δὲ ἀδικῶν¹³ κομιεῖται¹⁴ ὁ 25 ἠδίκησεν:¹³ καὶ οὐκ ἔστιν προσωποληψία.¹⁵

Οἱ κύριοι, τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἰσότητα¹⁶ τοῖς δούλοις **4** παρέχεσθε,¹⁷ εἰδότες ὅτι καὶ ὑμεῖς ἔχετε κύριον ἐν οὐρανοῖς.

¹ ύπακούω, obey, listen. ²γονεύς, έως, ό, parent. ³ εὐάρεστος, well-pleasing, acceptable. ⁴ ἐρεθίζω, arouse, provoke. ⁵ άθυμέω, be discouraged, disheartened. ⁶ ὀφθαλμοδουλεία, ας, ή, service rendered only while the master watches. ⁷ ἀνθρωπάρεσκος, people pleaser. ⁸ ἀπλότης, ητος, ή, singleness, hence simplicity. ⁹ ἐργάζομαι, work, word. ¹⁰ ἀνταπόδοσις, εως, ή, recompense, reward. ¹¹ κληρονομία, ας, ή, inheritance. ¹² δουλεύω, serve, am a slave. ¹³ ἀδικέω, do wrong, harm. ¹⁴ κομίζω, receive, bring. ¹⁵ προσωποληψία, ας, ή, partiality, favoritism. ¹⁶ ἰσότης, ητος, ή, equality, fairness. ¹⁷ παρέχω, offer, afford.

Ποὸς Κολοσσαεῖς 4:2 Byzantine NT

Τῆ προσευχή¹ προσκαρτερεῖτε,² γρηγοροῦντες³ ἐν αὐτῆ 2 ἐν εὐχαριστίᾳ:⁴ προσευχόμενοι ἄμα⁵ καὶ περὶ ἡμῶν, 3 ἵνα ὁ θεὸς ἀνοίξη ἡμῖν θύραν⁶ τοῦ λόγου, λαλῆσαι τὸ μυστήριον⁻ τοῦ χριστοῦ, δι' ὁ καὶ δέδεμαι:⁵ ἵνα 4 φανερώσω³ αὐτό, ὡς δεῖ με λαλῆσαι. Ἐν σοφίᾳ 5 περιπατεῖτε πρὸς τοὺς ἔξω, τὸν καιρὸν ἐξαγοραζόμενοι.¹⁰ Ὁ λόγος ὑμῶν πάντοτε¹¹ ἐν χάριτι, 6 ἄλατι¹² ἡρτυμένος,¹³ εἰδέναι πῶς δεῖ ὑμᾶς ἑνὶ ἑκάστῳ ἀποκρίνεσθαι.

Τὰ κατ' ἐμὲ πάντα γνωρίσει¹⁴ ὑμῖν Τυχικός,¹⁵ ὁ 7 ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος¹⁶ καὶ σύνδουλος¹⁷ ἐν κυρίῳ: ὃν ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ 8 τοῦτο, ἵνα γνῷ τὰ περὶ ὑμῶν καὶ παρακαλέση τὰς καρδίας ὑμῶν: σὺν Ὀνησίμῳ¹⁸ τῷ πιστῷ καὶ 9 ἀγαπητῷ ἀδελφῷ, ὅς ἐστιν ἐξ ὑμῶν. Πάντα ὑμῖν

¹ προσευχή, ής, ή, prayer, place for prayer. ² προσκαρτερέω, continue in or with, persist. ³ γρηγορέω, watch, keep watch. ⁴ εὐχαριστία, ας, ή, thanksgiving, thankfulness. ⁵ ἄμα, at the same time. ⁶ θύρα, ας, ή, door, gate. ⁷ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ⁸ δέω, bind, tie. ⁹ φανερόω, reveal, manifest. ¹⁰ ἔξαγοράζω, redeem, make the most of. ¹¹ πάντοτε, always, at all times. ¹² ἄλας, ατος, τό, salt. ¹³ ἀρτύω, season, make salty. ¹⁴ γνωρίζω, make known, declare. ¹⁵ Τυχικός, οῦ, ό, Tychicus. ¹⁶ διάκονος, ου, ό, minister, deacon. ¹⁷ σύνδουλος, ου, ό, fellow slave, fellow servant. ¹⁸ Όνήσιμος, ου, ό, Onesimus.

γνωριοῦσιν τὰ ὧδε.

Άσπάζεται ὑμᾶς Ἀρίσταρχος² ὁ συναιχμάλωτός³ μου, 10 καὶ Μάρκος ό ἀνεψιὸς Βαρνάβα, περὶ οὖ ἐλάβετε έντολάς – ἐὰν ἔλθη πρὸς ὑμᾶς, δέξασθε αὐτόν: καὶ 11 Ίησοῦς ὁ λεγόμενος Ἰοῦστος, ^{7} οἱ ὄντες ἐκ περιτομῆς: ^{8} ούτοι μόνοι συνεργοί εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, οἵτινες ἐγενήθησάν μοι παρηγορία. Το Άσπάζεται ὑμᾶς 12 Έπαφρᾶς ^{11} ὁ ἐξ ὑμῶν, δοῦλος χριστοῦ, πάντοτε ^{12} άγωνιζόμενος ^{13} ύπὲρ ύμῶν ἐν ταῖς προσευχαῖς, ^{14} ἵνα στῆτε τέλειοι 15 καὶ πεπληρωμένοι ἐν παντὶ θελήματι τοῦ θεοῦ. Μαρτυρῶ γὰρ αὐτῷ ὅτι ἔχει ζῆλον¹6 πολὺν 13 ύπὲρ ύμῶν καὶ τῶν ἐν Λαοδικεία ^{17} καὶ τῶν ἐν Ίεραπόλει. ¹⁸ Άσπάζεται ὑμᾶς Λουκᾶς ¹⁹ ὁ ἰατρὸς ²⁰ ὁ 14 άγαπητός, καὶ Δημᾶς.²¹ Ἀσπάσασθε τοὺς ἐν 15 Λαοδικεί α^{17} άδελφούς, καὶ Νυμφᾶν, ^{22} καὶ τὴν κατ'

¹ γνωρίζω, make known, declare. ² Άρίσταρχος, ου, ό, Aristarchus. ³ συναιχμάλωτος, ου, ό, fellow prisoner, fellow captive. ⁴ Μᾶρχος, ου, ό, Mark. ⁵ ἀνεψιός, οῦ, ό, cousin. ⁶ Βαρνάβας, ό, Barnabas. ⁷ Ιούστος, ου, ό, Justus. ⁸ περιτομή, ῆς, ἡ, circumcision. ⁹ συνεργός, οῦ, ό, fellow worker. ¹⁰ παρηγορία, ας, ἡ, comfort, encouragement. ¹¹ Ἐπαφρᾶς, ᾶ, ὁ, Epaphras. ¹² πάντοτε, always, at all times. ¹³ ἀγωνίζομαι, contend, struggle. ¹⁴ προσευχή, ῆς, ἡ, prayer, place for prayer. ¹⁵ τέλειος, complete, perfect. ¹⁶ ζῆλος, ου, ὁ, zeal, jealousy. ¹⁷ Λαοδικεία, ας, ἡ, Laodicea. ¹⁸ Τεράπολις, εως, ἡ, Hierapolis. ¹⁹ Λουκᾶς, ᾶ, ὁ, Luke, Lucas. ²⁰ ἰατρός, οῦ, ὁ, physician. ²¹ Δημᾶς, ᾶ, ὁ, Demas. ²² Νυμφᾶς, α, ὁ, Nymphas.

Πρὸς Κολοσσαεῖς 4:16 Byzantine NT

οἶκον αὐτοῦ ἐκκλησίαν. Καὶ ὅταν ἀναγνωσθῆ¹ παρ' 16 ὑμῖν ἡ ἐπιστολή,² ποιήσατε ἵνα καὶ ἐν τῆ Λαοδικαίων³ ἐκκλησία ἀναγνωσθῆ,¹ καὶ τὴν ἐκ Λαοδικείας⁴ ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀναγνῶτε.¹ Καὶ εἴπατε Ἀρχίππ ϕ , δ Βλέπε τὴν 17 διακονίαν ἣν παρέλαβες ἐν κυρί ϕ , ἵνα αὐτὴν πληροῖς.

Ὁ ἀσπασμὸς⁸ τῆ ἐμῆ χειρὶ Παύλου. Μνημονεύετέ⁹ μου 18 τῶν δεσμῶν. ¹⁰ Ἡ χάρις μεθ' ὑμῶν. Ἀμήν.

¹ ἀναγινώσκω, read. ² ἐπιστολή, ῆς, ἡ, letter, dispatch. ³ Λαοδικεύς, έως, ὁ, Laodicean. ⁴ Λαοδικεία, ας, ἡ, Laodicea. ⁵ Ἄρχιππος, ου, ὁ, Archippus. ⁶ διακονία, ας, ἡ, waiting at table, service. ⁷ παραλαμβάνω, receive, take. ⁸ ἀσπασμός, οῦ, ὁ, greeting, salutation. ⁹ μνημονεύω, remember, make mention of. ¹⁰ δεσμός, οῦ, ὁ, chain, bond.